

ĐẠI HỌC HUẾ
TRƯỜNG ĐẠI HỌC LUẬT

NGUYỄN THỊ HƯƠNG

PHÁP LUẬT VỀ CHUYỂN NHƯỢNG VỐN TRONG
CÔNG TY CỔ PHẦN, QUA THỰC TIỄN TẠI
CÔNG TY CỔ PHẦN ĐẦU TƯ VÀ PHÁT TRIỂN BÁCH KHOA

Ngành: Luật Kinh tế

Mã số: 838 0107

TÓM TẮT LUẬN VĂN THẠC SĨ LUẬT KINH TẾ

THỪA THIÊN HUẾ - năm 2023

Công trình được hoàn thành tại:
Trường Đại học Luật, Đại học Huế

Người hướng dẫn khoa học: **TS. Nguyễn Thị Thuận**

Phản biện 1:

Phản biện 2:

Luận văn sẽ được bảo vệ trước Hội đồng chấm luận văn
thạc sĩ họp tại: Trường Đại học Luật

Vào lúc.....giờ.....ngày.....tháng năm.....

Trường Đại học Luật, Đại học Huế

MỤC LỤC

MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của việc nghiên cứu đề tài.....	1
2. Tình hình nghiên cứu liên quan đến đề tài.....	2
3. Mục đích và nhiệm vụ nghiên cứu.....	4
3. Mục đích nghiên cứu.....	4
4. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	5
5. Phương pháp luận và phương pháp nghiên cứu.....	5
6. Ý nghĩa khoa học và thực tiễn của luận văn	6
7. Bố cục của luận văn	6
Chương 1. MỘT SỐ VẤN ĐỀ LÝ LUẬN PHÁP LUẬT VỀ CHUYỂN NHƯỢNG VỐN TRONG CÔNG TY CỔ PHẦN.....	8
1.1. Khái quát về chuyển nhượng vốn trong công ty cổ phần.....	8
1.1.1. Khái niệm và đặc điểm của công ty cổ phần.....	8
1.1.2. Chuyển nhượng vốn trong công ty cổ phần	9
1.2. Khái quát pháp luật về chuyển nhượng vốn trong công ty cổ phần	9
1.2.1. Khái niệm pháp luật về chuyển nhượng vốn trong công ty cổ phần	9
1.2.2. Nội dung pháp luật về chuyển nhượng vốn trong công ty cổ phần	10
Tiểu kết chương 1.....	10
Chương 2. THỰC TRẠNG PHÁP LUẬT VỀ CHUYỂN NHƯỢNG VỐN TRONG CÔNG TY CỔ PHẦN VÀ THỰC TIỄN THỰC HIỆN TẠI CÔNG TY CỔ PHẦN ĐẦU TƯ VÀ PHÁT TRIỂN BÁCH KHOA.....	12
2.1. Thực trạng pháp luật về chuyển nhượng vốn trong công ty cổ phần ở Việt Nam hiện nay	12
2.1.1. Quy định về chủ thể chuyển nhượng vốn	12
2.1.2. Quy định về điều kiện chuyển nhượng vốn	12
2.1.3. Quy định về thủ tục chuyển nhượng vốn	12
2.1.4. Hậu quả pháp lý chuyển nhượng vốn.....	12

2.2. Thực tiễn thực hiện pháp luật về chuyển nhượng vốn tại Công ty Cổ phần đầu tư và phát triển Bách Khoa	13
2.2.1. Giới thiệu về công ty Cổ phần đầu tư và phát triển Bách Khoa	13
2.2.2. Những thuận lợi trong thực hiện quy định pháp luật về chuyển nhượng vốn tại Công ty Cổ phần đầu tư và phát triển Bách Khoa.....	13
2.2.3. Những khó khăn, vướng mắc trong thực hiện quy định pháp luật về chuyển nhượng vốn tại Công ty Cổ phần đầu tư và phát triển Bách Khoa.....	14
Tiểu kết Chương 2	15
Chương 3. ĐỊNH HƯỚNG, GIẢI PHÁP HOÀN THIỆN PHÁP LUẬT VÀ NÂNG CAO HIỆU QUẢ THỰC HIỆN PHÁP LUẬT VỀ CHUYỂN NHƯỢNG VỐN TRONG CÔNG TY CỔ PHẦN ĐẦU TƯ VÀ PHÁT TRIỂN BÁCH BÁCH KHOA	16
3.1. Định hướng hoàn thiện pháp luật về chuyển nhượng vốn trong công ty cổ phần.....	16
3.2. Giải pháp hoàn thiện pháp luật về chuyển nhượng vốn.....	16
3.3. Giải pháp nâng cao hiệu quả thực hiện pháp luật về chuyển nhượng vốn tại Công ty Cổ phần đầu tư và phát triển Bách Khoa.....	16
3.3.1. Giải pháp chung.....	16
3.3.2. Giải pháp đối với Công ty Cổ phần đầu tư và phát triển Bách Khoa	17
Tiểu kết Chương 3	17
KẾT LUẬN	19

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của việc nghiên cứu đề tài

Công ty cổ phần là một loại hình doanh nghiệp phổ biến trong thực tiễn hoạt động kinh doanh ngày nay. Nhà đầu tư có thể trở thành cổ đông công ty khi góp vốn thành lập công ty, nhận chuyển nhượng vốn trong công ty cổ phần hoặc mua cổ phần khi công ty huy động vốn dưới hình thức phát hành cổ phần.

Chuyển nhượng phần vốn trong công ty cổ phần được pháp luật quy định rất rõ ràng trong pháp luật về doanh nghiệp hoặc pháp luật chuyên ngành. Thông thường, khi chuyển nhượng vốn góp, mua bán vốn góp trong công ty, pháp luật của bất cứ quốc gia nào cũng quy định các điều kiện và thủ tục, thuế, quyền và các nghĩa vụ khác. Nhìn từ khía cạnh kinh tế, việc chuyển nhượng vốn trong công ty cổ phần hàm chứa hoạt động mua bán, đầu tư kiếm lời. Còn dưới góc độ pháp lý, việc chuyển nhượng vốn của thành viên công ty cổ phần là một loại giao dịch dân sự, được điều chỉnh bởi các quy phạm pháp luật chuyên ngành và các quy định chung khác.

Tại Việt Nam, việc chuyển nhượng vốn trong công ty cổ phần được quy định rất sớm trong Luật công ty năm 1990. Đến khi có thị trường chứng khoán, theo đó pháp luật về chứng khoán và thị trường chứng khoán ra đời thì việc chuyển nhượng vốn trong công ty cổ phần được điều chỉnh bởi Luật chung là Luật Doanh nghiệp, Bộ luật Dân sự) và các luật chuyên ngành như Luật Chứng khoán, Luật Ngân hàng... Chính việc một quan hệ giao dịch được điều chỉnh bởi nhiều luật nên đã có những bất cập, mâu thuẫn, chòng chéo trong chuyển nhượng vốn của công ty cổ phần là rào cản, hạn chế gây khó khăn cho nhà đầu tư và việc huy động vốn của doanh nghiệp.

Nhiều năm trở lại đây, để khắc phục vấn đề này, pháp luật về chuyển nhượng vốn trong công ty cổ phần đã được chỉnh sửa bổ sung, tạo điều kiện thuận lợi cho các nhà đầu tư nhất là khi Việt Nam tham gia hội nhập kinh tế quốc tế. Tuy nhiên, một số quy định hiện hành về vấn đề này vẫn còn bất cập

nhất là khi luật chung chưa đồng bộ cùng luật chuyên ngành đối với các doanh nghiệp hoạt động trong lĩnh vực đặc thù, có điều kiện như tài chính, bảo hiểm, ngân hàng... Do đó, việc nghiên cứu pháp luật về chuyển nhượng vốn góp trong công ty cổ phần đã được tác giả chọn lựa để làm đề tài cho Luận văn tốt nghiệp của mình và đồng thời đề tài được minh chứng qua thực tiễn hoạt động chuyển nhượng tại một doanh nghiệp cụ thể là Công ty Cổ phần đầu tư và phát triển Bách khoa với tên đề tài: **“Pháp luật về chuyển nhượng vốn trong công ty cổ phần, qua thực tiễn tại Công ty Cổ phần đầu tư và phát triển Bách Khoa”**.

2. Tình hình nghiên cứu liên quan đến đề tài

Cho đến nay, các vấn đề liên quan đến chuyển nhượng vốn trong công ty nói chung và chuyển nhượng vốn trong công ty cổ phần nói riêng luôn là đề tài thu hút những nhà nghiên cứu, những chuyên gia pháp lý kinh tế nghiên cứu, tìm hiểu. Một số công trình nghiên cứu có liên quan tới đề tài như:

- Phạm Thị Tâm (2016), *Pháp luật về chuyển nhượng phần vốn góp trong công ty ở Việt Nam*. Luận văn thạc sĩ Luật, Trường Đại học Luật Hà Nội. Luận văn trình bày một số vấn đề lý luận về chuyển nhượng phần vốn góp trong công ty. Đánh giá thực trạng pháp luật về chuyển nhượng phần vốn góp trong công ty, từ đó đề xuất giải pháp nhằm hoàn thiện pháp luật về vấn đề này.

- Hà Thiên Như (2018), *Thực trạng pháp luật về chuyển nhượng cổ phần tại Việt Nam*, Luận văn thạc sĩ Luật, Trường Đại học Luật Hà Nội. Luận văn đã trình bày một số vấn đề lý luận về chuyển nhượng cổ phần và pháp luật về chuyển nhượng cổ phần, khái niệm, đặc điểm của chuyển nhượng cổ phần, thực trạng pháp luật về chuyển nhượng cổ phần và thực tiễn thi hành ở Việt Nam, từ đó luận văn đưa ra một số yêu cầu và giải pháp nhằm hoàn thiện pháp luật và nâng cao hiệu quả thi hành pháp luật về chuyển nhượng cổ phần ở Việt Nam.

- Võ Thị Uyên Vui (2019), *Chuyển nhượng cổ phần theo pháp luật doanh nghiệp Việt Nam hiện nay*, Luận văn thạc sĩ Luật, Học viện Khoa học xã hội. Luận văn đã trình bày một số vấn đề lý luận về chuyển nhượng cổ phần và pháp luật về chuyển nhượng cổ phần, thực trạng pháp luật về chuyển nhượng cổ phần

và thực tiễn thực hiện pháp luật chuyển nhượng cổ phần ở Việt Nam hiện nay, định hướng, giải pháp hoàn thiện pháp luật và nâng cao hiệu quả thực hiện pháp luật về chuyển nhượng cổ phần.

- Trần Thị Lan (2020), *Pháp luật về chuyển nhượng cổ phần trong công ty cổ phần và thực tiễn thi hành tại tỉnh Lạng Sơn*, Luận văn thạc sĩ Luật, Trường Đại học Luật Hà Nội. Luận văn trình bày một số vấn đề lý luận về chuyển nhượng phần vốn góp trong công ty cổ phần. Đánh giá thực trạng pháp luật về chuyển nhượng phần vốn góp trong công ty cổ phần, từ đó đề xuất giải pháp nhằm hoàn thiện pháp luật về vấn đề này.

- Lưu Thị Tuyết (2018), *Hoàn thiện quy định về chuyển nhượng vốn trong công ty cổ phần/phần vốn góp trong công ty cổ phần và công ty trách nhiệm hữu hạn hai thành viên trở lên*, Tạp chí Nhà nước và pháp luật, số 9. Bài viết tập trung phân tích một số điểm hạn chế trong các quy định về chuyển nhượng cổ phần/phần vốn góp trong công ty cổ phần và công ty trách nhiệm hữu hạn hai thành viên trở lên theo Luật Doanh nghiệp (LDN) năm 2014, qua đó đề xuất giải pháp hoàn thiện.

- Phạm Vũ Phương (2019), *Thực trạng pháp luật về chuyển nhượng phần vốn góp trong công ty cổ phần theo quy định của Luật Doanh nghiệp năm 2014*, Tạp chí công thương. Bài viết tập trung trình bày thực trạng pháp luật về chuyển nhượng phần vốn góp của công ty cổ phần, cũng như những kiến nghị nhằm hoàn thiện các quy định pháp luật về vấn đề này.

Có không ít những bài nghiên cứu về vấn đề chuyển nhượng vốn trong công ty. Các bài viết nghiên cứu đó đã nghiên cứu khá toàn diện về vấn đề chuyển nhượng vốn của nhiều loại hình công ty đang hoạt động ở Việt Nam, từ công ty trách nhiệm hữu hạn cho đến công ty cổ phần, song chưa có công trình, đề tài nghiên cứu cụ thể đối với lĩnh vực pháp luật chuyển nhượng vốn trong công ty cổ phần một cách cụ thể, cơ bản, toàn diện và có hệ thống theo LDN năm 2020. Do đó, về mặt lý luận, luận văn sẽ kế thừa một số khái niệm, gợi mở về giải pháp hoàn thiện pháp luật về chuyển nhượng vốn trong công ty cổ phần, luận văn

nghiên cứu chuyên sâu hơn vấn đề chuyển nhượng vốn góp trong Công ty cổ phần đầu tư và phát triển Bách Khoa, từ đó nhằm đóng góp một số giải pháp mang tính chất pháp lý nhằm hoàn thiện hệ thống pháp luật về lĩnh vực này nói riêng và hệ thống pháp luật doanh nghiệp của Việt Nam nói chung.

3. Mục đích và nhiệm vụ nghiên cứu

3. Mục đích nghiên cứu

Mục đích nghiên cứu của Luận văn nhằm làm sáng tỏ thêm những vấn đề cơ bản về công ty cổ phần và việc chuyển nhượng vốn góp trong loại hình công ty này nhằm góp phần giải quyết những khó khăn, vướng mắc trong quá trình thực hiện pháp luật về chuyển nhượng vốn trong công ty cổ phần.

3.2. Nhiệm vụ nghiên cứu

Để đạt được các mục đích nêu trên, Luận văn tập trung giải quyết các nhiệm vụ chủ yếu sau:

Thứ nhất, hệ thống hóa một số vấn đề lý luận pháp luật về chuyển nhượng vốn trong công ty cổ phần như khái niệm, đặc điểm về công ty cổ phần, chuyển nhượng vốn trong công ty cổ phần, nội dung pháp luật về chuyển nhượng vốn trong công ty cổ phần.

Thứ hai, phân tích, đánh giá thực trạng pháp luật chuyển nhượng vốn trong công ty cổ phần; qua nghiên cứu chỉ ra một số hạn chế của pháp luật hiện hành, làm cơ sở cho việc hoàn thiện các quy định của pháp luật ở Chương 3.

Thứ ba, đánh giá thực tiễn thực hiện pháp luật về chuyển nhượng vốn trong công ty cổ phần, chỉ ra được những khó khăn, vướng mắc trong quá trình thực hiện pháp luật về chuyển nhượng vốn trong công ty cổ phần tại Công ty cổ phần đầu tư và phát triển Bách Khoa. Đồng thời chỉ rõ những nguyên nhân dẫn đến khó khăn, vướng mắc.

Thứ tư, từ thực trạng trên, luận văn đưa ra một số định hướng, giải pháp nhằm góp phần hoàn thiện pháp luật và nâng cao hiệu quả thực hiện pháp luật về chuyển nhượng vốn trong công ty cổ phần nói chung và tại Công ty cổ phần đầu tư và phát triển Bách Khoa nói riêng.

4. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu

4.1. Đối tượng nghiên cứu

Luận văn tập trung nghiên cứu một số vấn đề lý luận về việc chuyển nhượng vốn trong công ty cổ phần và pháp luật hiện hành về việc chuyển nhượng vốn trong công ty cổ phần.

Luận văn nghiên cứu thực tiễn áp dụng pháp luật về chuyển nhượng vốn tại Công ty cổ phần đầu tư và phát triển Bách Khoa. Đây là một công ty đã có nhiều lần chuyển nhượng vốn. Để qua đó thấy được thực tiễn áp dụng các quy định của pháp luật trong vấn đề chuyển nhượng vốn tại công ty cổ phần có những thuận lợi và khó khăn gì.

4.2. Phạm vi nghiên cứu

Về nội dung nghiên cứu: Luận văn tập trung nghiên cứu và làm rõ vấn đề chuyển nhượng vốn trong công ty cổ phần, pháp luật về chuyển nhượng vốn trong công ty cổ phần và thực tiễn áp dụng pháp luật chuyển nhượng vốn đối với một công ty cụ thể - đó là Công ty cổ phần đầu tư và phát triển Bách Khoa.

Phạm vi về thời gian: Từ giai đoạn năm 2016 đến năm 2022.

Phạm vi địa bàn nghiên cứu: Công ty cổ phần đầu tư và phát triển Bách Khoa.

5. Phương pháp luận và phương pháp nghiên cứu

5.1. Phương pháp luận

Nghiên cứu đề tài dựa trên quan điểm của chủ nghĩa Mác - Lê Nin về nhà nước và pháp luật. Chủ nghĩa duy vật biện chứng và duy vật lịch sử.

5.2. Phương pháp nghiên cứu

- Phương pháp phân tích, tổng hợp: Phương pháp này cũng được sử dụng trong tất cả các chương của luận văn, cụ thể được sử dụng để trình bày các quan điểm pháp lý về chuyển nhượng vốn trong công ty cổ phần; khái quát để phân tích rút ra những đặc điểm cơ bản nhất, các quy định của pháp luật về chuyển nhượng vốn trong công ty cổ phần. Từ đó, rút ra những đánh giá, kết luận, kiến

ng nghị về định hướng và giải pháp nhằm hoàn thiện pháp luật và nâng cao hiệu quả thực thi pháp luật về chuyển nhượng vốn trong công ty cổ phần.

- Phương pháp tổng hợp, thống kê (số liệu thứ cấp): Phương pháp này chủ yếu được áp dụng nhằm đánh giá thực trạng áp dụng pháp luật về chuyển nhượng vốn trong công ty cổ phần trên thực tế qua các số liệu tổng kết qua các năm tại Công ty cổ phần đầu tư và phát triển Bách Khoa. Trên cơ sở đó, tìm ra đâu là nguyên nhân của những thực tế đó để có định hướng và giải pháp khắc phục.

- Phương pháp hệ thống hóa: Được sử dụng xuyên suốt toàn bộ trong các chương của Luận văn, nhằm trình bày các vấn đề, nội dung nghiên cứu theo một trình tự, bố cục hợp lý, chặt chẽ, logic và gắn kết được những vấn đề cần nghiên cứu.

- Phương pháp nghiên cứu điển hình: Trên cơ sở thực tiễn chuyển nhượng vốn tại Công ty cổ phần đầu tư và phát triển Bách Khoa để phân tích, đối sánh việc thực hiện pháp luật để chỉ ra một số vướng mắc.

6. Ý nghĩa khoa học và thực tiễn của luận văn

Ý nghĩa khoa học: Luận văn hệ thống và góp phần hoàn thiện các vấn đề lý luận về chuyển nhượng vốn trong công ty cổ phần; Luận văn đóng góp về phương diện lý luận cho việc nghiên cứu pháp luật, xây dựng, hoàn thiện và thực thi pháp luật về chuyển nhượng vốn trong công ty cổ phần.

Ý nghĩa thực tiễn: Luận văn là cơ sở để các tác giả nghiên cứu, sử dụng làm tài liệu tham khảo cho các nhà quản lý, các nhà nghiên cứu, giảng viên, sinh viên chuyên ngành Luật trong việc hoạch định chính sách, quản lý việc chuyển nhượng vốn trong công ty cổ phần cũng như sử dụng trong giảng dạy, học tập, nghiên cứu khoa học.

7. Bố cục của luận văn

Ngoài phần mở đầu, kết luận và danh mục tài liệu tham khảo, nội dung của luận văn gồm 03 chương:

Chương 1: Một số vấn đề lý luận của pháp luật về chuyển nhượng vốn trong công ty cổ phần.

Chương 2: Thực trạng pháp luật về chuyển nhượng vốn trong công ty cổ phần và thực tiễn thực hiện tại Công ty cổ phần đầu tư và phát triển Bách Khoa.

Chương 3: Định hướng, giải pháp hoàn thiện pháp luật và nâng cao hiệu quả thực hiện pháp luật về chuyển nhượng vốn trong công ty cổ phần.

Chương 1

MỘT SỐ VẤN ĐỀ LÝ LUẬN PHÁP LUẬT VỀ CHUYỂN NHƯỢNG VỐN TRONG CÔNG TY CỔ PHẦN

1.1. Khái quát về chuyển nhượng vốn trong công ty cổ phần

1.1.1. Khái niệm và đặc điểm của công ty cổ phần

Công ty cổ phần là doanh nghiệp có tư cách pháp nhân, vốn điều lệ được chia thành nhiều phần bằng nhau là cổ phần và được phát hành ra ngoài thị trường nhằm huy động vốn tham gia đầu tư từ mọi thành phần kinh tế. Người sở hữu cổ phần được gọi là các cổ đông.

Công ty cổ phần phải có các đặc điểm sau đây:

Thứ nhất, về vốn điều lệ được chia thành các phần bằng nhau gọi là cổ phần, người sở hữu cổ phần gọi là cổ đông, giá trị cổ phần gọi là mệnh giá cổ phần và được phản ánh trong cổ phiếu (tức là hình thức giấy tờ của cổ phần là cổ phiếu).

Thứ hai, về thành viên công ty cổ phần.

Thành viên của công ty cổ phần gọi là cổ đông. Số lượng cổ đông tối thiểu là 03, trong đó công ty cổ phần mới thành lập phải có ít nhất 03 cổ đông sáng lập, còn các trường hợp khác thì không nhất thiết phải có cổ đông sáng lập¹.

Thứ ba, CTCP có tư cách pháp nhân.

Thứ tư, về chế độ trách nhiệm.

Công ty cổ phần chịu trách nhiệm đối với mọi khoản nợ bằng tài sản riêng của công ty.

Thứ năm, về phát hành chứng khoán.

Công ty cổ phần được phát hành cổ phần, trái phiếu và các loại chứng khoán khác của công ty để huy động vốn.

Thứ sáu, về chuyển nhượng cổ phần.

¹ Xem điểm b khoản 1 Điều 111; khoản 1 Điều 120 Luật Doanh nghiệp năm 2020.

Các cổ đông của công ty cổ phần được tự do chuyển nhượng cổ phần của mình cho người khác, trừ cổ phần ưu đãi biểu quyết² và cổ phần phổ thông của các sáng lập viên trong ba năm đầu kể từ ngày công ty được cấp Giấy chứng nhận đăng ký doanh nghiệp³.

1.1.2. Chuyển nhượng vốn trong công ty cổ phần

Chuyển nhượng vốn trong công ty cổ phần là việc cổ đông chuyển quyền sở hữu một phần hoặc toàn bộ số cổ phần mà mình đang nắm giữ cho người khác (có thể là cổ đông hoặc không phải là cổ đông của công ty).

Theo quy định của pháp luật Việt Nam, chuyển nhượng vốn trong công ty cổ phần có những đặc điểm sau:

Một là, chủ thể của hoạt động chuyển nhượng cổ phần bao gồm bên bán là các cổ đông và bên mua là các tổ chức, cá nhân có nhu cầu góp vốn để trở thành cổ đông công ty cổ phần.

Hai là, về mục đích và điều kiện: Cổ đông có quyền tự do chuyển nhượng cổ phần của mình cho người khác, trừ trường hợp bị hạn chế chuyển nhượng theo khoản 3 điều 120 LDN năm 2020 và điều lệ của công ty quy định.

Ba là, về hậu quả pháp lí: Việc chuyển nhượng vốn trong CTCP sẽ không làm thay đổi cấu trúc vốn điều lệ của công ty cổ phần.

Bốn là, chuyển nhượng vốn trong CTCP phải nộp thuế thu nhập cá nhân (TNCN) từ hoạt động chuyển nhượng cổ phần.

1.2. Khái quát pháp luật về chuyển nhượng vốn trong công ty cổ phần

1.2.1. Khái niệm pháp luật về chuyển nhượng vốn trong công ty cổ phần

Pháp luật về chuyển nhượng vốn trong CTCP là hệ thống những quy tắc xử sự mang tính bắt buộc chung do cơ quan nhà nước có thẩm quyền ban hành nhằm thực hiện các quy định giữa các bên trong quá trình xác lập, giao kết, thực hiện hợp đồng chuyển nhượng vốn trong CTCP theo một trình tự, thủ tục nhất định. Qua đó nhằm bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp cho các chủ thể trong quan

² Khoản 3 Điều 116 Luật Doanh nghiệp năm 2020.

³ Khoản 3 Điều 120 Luật Doanh nghiệp năm 2020.

hệ hợp đồng chuyển nhượng vốn trong CTCP cũng như đảm bảo lợi ích chung của xã hội.

1.2.2. Nội dung pháp luật về chuyển nhượng vốn trong công ty cổ phần

Thứ nhất, các quy định pháp luật về điều kiện chuyển nhượng vốn trong công ty cổ phần.

Thứ hai, các quy định về nguyên tắc chuyển nhượng vốn trong công ty cổ phần.

Thứ ba, các quy định về hình thức pháp lý của chuyển nhượng vốn trong công ty cổ phần.

1.3. Các yếu tố tác động đến pháp luật và thực hiện pháp luật về chuyển nhượng vốn trong công ty cổ phần

Một là, các quy định của pháp luật.

Hai là, điều lệ công ty.

Ba là, cơ chế phân chia lợi nhuận trong công ty.

Bốn là, trình độ, năng lực lãnh đạo và đạo đức của cổ đông.

Tiểu kết chương 1

Chuyển nhượng vốn trong CTCP là một chế định pháp lý quan trọng, là cơ sở cần thiết trong việc thiết lập và hoàn chỉnh một hệ thống pháp luật về doanh nghiệp ở nước ta hiện nay. Việc xác định đặc điểm, tính tất yếu, những yếu tố đảm bảo trong việc chuyển nhượng vốn trong CTCP trong lĩnh vực này sẽ hỗ trợ một phần lớn trong việc thiết lập các quy phạm pháp luật chặt chẽ nhằm hoàn thiện hơn nữa hệ thống pháp luật về doanh nghiệp tại Việt Nam. Đây là nhiệm vụ quan trọng đối với nước ta trong quá trình xây dựng và phát triển đất nước, đảm bảo hài hoà giữa phát triển kinh tế và doanh nghiệp. Đồng thời, còn bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp cho các chủ thể khi tham gia vào quan hệ xã hội trong lĩnh vực doanh nghiệp. Cùng với thời gian thì những quy định về chuyển nhượng vốn trong CTCP đã được thay đổi nhằm phù hợp hơn với sự phát triển kinh tế - xã hội ở nước ta. Qua đó, đảm bảo hoạt động thực hiện pháp luật là quá

trình đưa pháp luật vào đời sống, áp dụng những quy định trong văn bản vào hiện thực, góp phần đảm bảo tính nghiêm minh của pháp luật. Chương I của Luận văn đã phân tích một cách khái quát cơ sở lý luận của việc chuyển nhượng vốn trong CTCP ở nước ta hiện nay, bao gồm: Khái niệm và đặc điểm về công ty cổ phần, pháp luật chuyển nhượng vốn và chuyển nhượng vốn trong CTCP, nội dung pháp luật về chuyển nhượng vốn trong CTCP, Các yếu tố tác động đến pháp luật và thực hiện pháp luật về chuyển nhượng vốn trong công ty cổ phần. Trên cơ sở lý luận về chuyển nhượng vốn trong CTCP ở Chương I, tác giả vận dụng thực tiễn tại công ty cổ phần Bách Khoa, đánh giá tình hình thi hành pháp luật, kết quả đạt được trong việc áp dụng và những hạn chế, khó khăn gặp phải trong quá trình thi hành, từ đó tìm ra nguyên nhân của những kết quả đạt được cũng như nguyên nhân của những hạn chế được trình bày trong Chương 2 của luận văn.

Chương 2

THỰC TRẠNG PHÁP LUẬT VỀ CHUYỂN NHƯỢNG VỐN TRONG CÔNG TY CỔ PHẦN VÀ THỰC TIỄN THỰC HIỆN TẠI CÔNG TY CỔ PHẦN ĐẦU TƯ VÀ PHÁT TRIỂN BÁCH KHOA

2.1. Thực trạng pháp luật về chuyển nhượng vốn trong công ty cổ phần ở Việt Nam hiện nay

2.1.1. Quy định về chủ thể chuyển nhượng vốn

Chủ thể của hoạt động chuyển nhượng vốn trong công ty cổ phần bao gồm bên bán là các cổ đông và bên mua là các tổ chức, cá nhân có nhu cầu góp vốn.

Về nguyên tắc thì chuyển nhượng vốn trong công ty cổ phần là tự do, nhưng pháp luật lại quy định về trường hợp hạn chế tự do chuyển nhượng là vì tính đặc biệt nó.

2.1.2. Quy định về điều kiện chuyển nhượng vốn

Thứ nhất, trường hợp chuyển nhượng thông thường.

Thứ hai, trường hợp cổ đông là cá nhân chết.

Thứ ba, trường hợp cổ đông tặng cho cổ phần hoặc sử dụng cổ phần để trả nợ.

2.1.3. Quy định về thủ tục chuyển nhượng vốn

Thứ nhất, phương thức chuyển nhượng thông qua hợp đồng chuyển nhượng:

Một là, thủ tục chuyển nhượng cổ phần phổ thông của cổ đông sáng lập.

Hai là, thủ tục chuyển nhượng cổ phần phổ thông của cổ đông phổ thông.

Thứ hai, phương thức chuyển nhượng thông qua giao dịch trên sàn chứng khoán.

2.1.4. Hậu quả pháp lý chuyển nhượng vốn

Quá trình chuyển nhượng vốn trong công ty cổ phần về cơ bản sẽ để lại các hậu quả pháp lý sau:

Thứ nhất, về tư cách cổ đông.

Cổ đông sau khi đã chuyển nhượng toàn bộ cổ phần của mình cho người khác hoặc chết sẽ không còn là cổ đông của công ty, tức là không còn tên trong Sổ đăng ký cổ đông.

Ví dụ: Bản án 11/2018/KDTM-PT ngày 24/04/2018 về tranh chấp hợp đồng chuyển nhượng cổ phần.

Thứ hai, quy định về quyền và nghĩa vụ của các bên sau khi thực hiện chuyển nhượng cổ phần.

Chuyển nhượng cổ phần là giao dịch dân sự dựa trên nguyên tắc tự do định đoạt tài sản của chủ sở hữu là các cổ đông. Vì vậy sau khi thực hiện chuyển nhượng sẽ phát sinh quyền và nghĩa vụ các bên.

Ví dụ: Bản án 172/KDTM-PT ngày 27/10/2021 về tranh chấp hợp đồng chuyển nhượng cổ phần.

2.2. Thực tiễn thực hiện pháp luật về chuyển nhượng vốn tại Công ty Cổ phần đầu tư và phát triển Bách Khoa

2.2.1. Giới thiệu về công ty Cổ phần đầu tư và phát triển Bách Khoa

Công ty Cổ phần đầu tư và phát triển Bách Khoa - mã số doanh nghiệp 0105141914 được thành lập ngày 28/01/2011. Ngay khi thành lập, công ty có địa chỉ trụ sở chính tại Tầng 8 Tòa nhà Startup Tower, Phố Tôn Thất Thuyết, Phường Mỹ Đình 2, Quận Nam Từ Liêm, Thành phố Hà Nội, Việt Nam.

Tại thời điểm thành lập, công ty cổ phần Bách Khoa có số vốn điều lệ là 200.000.000.000 VNĐ (hai trăm tỷ đồng), với tổng số cổ phần là 20.000.000 và mệnh giá cổ phần là 20.000 VNĐ. Sau nhiều năm hoạt động, đến ngày 20/12/2017, công ty thực hiện thay đổi đăng ký kinh doanh lần thứ 13. Theo đó, số vốn điều lệ được nâng lên thành 359.000.000.000 VNĐ (ba trăm năm chín tỷ đồng), với tổng số cổ phần là 35.900 và mệnh giá cổ phần là 10.000 đồng.

Hiện nay, công ty có số lượng 30 nhân viên.

2.2.2. Những thuận lợi trong thực hiện quy định pháp luật về chuyển nhượng vốn tại Công ty Cổ phần đầu tư và phát triển Bách Khoa

Thứ nhất, nhà nước đã xây dựng và hoàn thiện rõ hơn hệ thống pháp luật về chuyển nhượng vốn trong CTCP cũng như áp dụng có hiệu quả trong thực tiễn trong những năm vừa qua. Các văn bản pháp luật đã có sự điều chỉnh đối với những quy định về chuyển nhượng vốn trong CTCP. Các văn bản chỉ đạo của cơ quan nhà nước có thẩm quyền được ban hành cũng là kim chỉ nam cho các hoạt động này trong thực tế.

Thứ hai, các buổi tọa đàm về pháp luật CTCP nói chung và chuyển nhượng vốn trong CTCP của nước ta là kênh cung cấp thông tin cho các cá nhân, tổ chức, doanh nghiệp trên địa bàn các địa phương nói chung và công ty Bách khoa nói riêng nhằm tiếp cận và hiểu rõ với hệ thống pháp luật của quốc gia về lĩnh vực này.

Thứ ba, đội ngũ cán bộ của CTCP đã được trang bị hệ thống kiến thức, kinh nghiệm phục vụ cho quá trình thực thi về chuyển nhượng vốn trong công ty cổ phần trong thực tế.

2.2.3. Những khó khăn, vướng mắc trong thực hiện quy định pháp luật về chuyển nhượng vốn tại Công ty Cổ phần đầu tư và phát triển Bách Khoa

Thứ nhất, CTCP đầu tư và phát triển Bách Khoa đối mặt với một số rủi ro trong chuyển nhượng vốn trong CTCP.

Thứ hai, quy định về chuyển nhượng vốn trong CTCP của pháp luật Việt Nam nói chung còn rải rác, chưa thống nhất.

Thứ ba, phương thức thanh toán giao dịch chuyển nhượng cổ phần/phần vốn góp trong Luật Doanh nghiệp sửa đổi còn chưa rõ ràng.

Thứ tư, thông thường, pháp luật không quy định hợp đồng chuyển nhượng cổ phần phải có xác nhận của CTCP. Tuy nhiên, để đảm bảo tính an toàn nên có mục xác nhận việc chuyển nhượng cổ phần giữa hai bên với nhau.

Thứ năm, hợp đồng chuyển nhượng phải quy định cụ thể, chặt chẽ về điều khoản thanh toán, điều kiện và phương thức thanh toán.

Tiểu kết Chương 2

Quy định pháp luật hiện hành, đặc biệt là các văn bản hướng dẫn thi hành đối với chuyển nhượng vốn trong công ty cổ phần hiện nay quy định tương đối đầy đủ từ quyền và nghĩa vụ các bên, về hình thức hợp đồng thế chấp, hiệu lực của hợp đồng thế chấp, quy định về các thủ tục công chứng, thủ tục đăng ký thế chấp đối với các loại hợp đồng thế chấp rất cụ thể để các cá nhân tổ chức nghiêm chỉnh thực hiện và tránh các vướng mắc, rủi ro phát sinh cho các chủ thể tham gia.

Vấn đề đặt ra là cần phải thực hiện các biện pháp đảm bảo cho việc thực hiện hoạt động chuyển nhượng vốn trong công ty cổ phần đạt hiệu quả theo yêu cầu đề ra, đúng với ý nghĩa và mục đích của chính sách giải quyết các tranh chấp dân sự nói chung theo pháp luật tố tụng dân sự hiện hành ở nước ta hiện nay. Việc thực hiện chức năng, nhiệm vụ của các cơ quan có liên quan trong công tác chuyển nhượng vốn trong CTCP đã đạt được những kết quả khả quan, đem lại lợi ích cho các doanh nghiệp nói chung và công ty cổ phần Bách Khoa nói chung. Tuy nhiên, bên cạnh việc đạt kết quả trong hoạt động chuyển nhượng vốn trong Công ty cổ phần Bách Khoa vẫn còn một số tồn tại, hạn chế trong việc nâng cao vai trò của của cơ quan chức năng trong lĩnh vực nói trên. Trong chương 3 thì đưa ra những giải pháp nhằm hoàn thiện những khó khăn, vướng mắc đã được đề cập tại chương 2 của luận văn.

Chương 3

ĐỊNH HƯỚNG, GIẢI PHÁP HOÀN THIỆN PHÁP LUẬT VÀ NÂNG CAO HIỆU QUẢ THỰC HIỆN PHÁP LUẬT VỀ CHUYỂN NHƯỢNG VỐN TRONG CÔNG TY CỔ PHẦN ĐẦU TƯ VÀ PHÁT TRIỂN BÁCH KHOA

3.1. Định hướng hoàn thiện pháp luật về chuyển nhượng vốn trong công ty cổ phần

Thứ nhất, gắn với thực tiễn phát triển kinh tế - xã hội.

Thứ hai, đặt trong bối cảnh tương ứng với các quy định pháp luật khác.

3.2. Giải pháp hoàn thiện pháp luật về chuyển nhượng vốn

Một số giải pháp hoàn thiện pháp luật và nâng cao hiệu quả thực hiện pháp luật về chuyển nhượng vốn trong CTCP cần triển khai trong hiện nay gồm:

Thứ nhất, bổ sung, sửa đổi quy định về thủ tục chuyển nhượng vốn trong CTCP.

Một là, xóa bỏ quy định người nhận cổ phần chỉ trở thành cổ đông công ty từ thời điểm các thông tin của họ được ghi đầy đủ vào sổ đăng ký cổ đông.

Hai là, tạo điều kiện thuận lợi hơn về thủ tục chuyển nhượng vốn trong CTCP đối với trường hợp người nhận chuyển nhượng là nhà đầu tư nước ngoài.

Thứ hai, quy định giới hạn thời gian nắm giữ cổ phần ưu đãi biểu quyết của tổ chức được Chính phủ ủy quyền nắm giữ cổ phần tại CTCP.

Thứ ba, quy định rõ hơn khái niệm cổ phần và chuyển nhượng vốn trong CTCP.

3.3. Giải pháp nâng cao hiệu quả thực hiện pháp luật về chuyển nhượng vốn tại Công ty Cổ phần đầu tư và phát triển Bách Khoa

3.3.1. Giải pháp chung

Một là, tích cực triển khai các biện pháp về quản trị doanh nghiệp nói chung và chuyển nhượng vốn trong CTCP trong bối cảnh mới nhằm kích thích tăng tổng cầu cho nền kinh tế.

Hai là, tái cơ cấu DN khu vực tư nhân nói chung và CTCP nói riêng.

Ba là, hỗ trợ DN trong việc đảm bảo dòng tiền thanh toán.

Bốn là, đẩy mạnh mối quan hệ hợp tác công - tư theo hướng đa dạng hoá về nguồn hàng, khách hàng và thị trường, đặc biệt đối với DN thuộc các ngành, lĩnh vực chịu tác động nặng nề của dịch bệnh .

3.3.2. Giải pháp đối với Công ty Cổ phần đầu tư và phát triển Bách Khoa

Thứ nhất, xác định hoạt động chuyển nhượng đầu tư một cách cẩn trọng và phù hợp.

Thứ hai, tăng cường kiểm soát hoạt động sau chuyển nhượng vốn trong CTCP.

Thứ ba, kiến nghị với các Hiệp hội về xây dựng quy chế phối hợp hành động nhằm hoạt động thống nhất trong quá trình thực hiện chuyển nhượng vốn trong CTCP.

Thứ tư, đẩy mạnh công tác tuyên truyền, phổ biến pháp luật dân sự, tín dụng và doanh nghiệp.

Thứ năm, tăng cường công tác thanh tra, kiểm tra, kiểm soát của các cơ quan quản lý nhà nước.

Thứ sáu, ý thức tuân thủ pháp luật của các chủ thể tham gia vào hoạt động chuyển nhượng vốn trong công ty cổ phần.

Tiểu kết Chương 3

Để hoạt động thực hiện chuyển nhượng vốn trong CTCP ở nước ta đạt kết quả tốt, nghiêm chỉnh tuân thủ pháp luật, trên cơ sở lý luận và thực tiễn, tác giả đã xây dựng một số giải pháp. Giải pháp cơ bản nhất là hoàn thiện pháp luật về thực hiện các chuyển nhượng vốn trong CTCP, phát huy năng lực của các chủ thể của tổ chức tín dụng trong quá trình hoạt động. Một số giải pháp quan trọng khác như tăng cường công tác kiểm tra, giám sát của các cơ quan nhà nước có thẩm quyền, đầu tư về con người và phương tiện kỹ thuật, phục vụ cho hoạt động tín dụng đạt hiệu quả cao, nâng cao chất lượng cải cách hành chính về thủ

tục có liên quan đến chuyển nhượng vốn trong CTCP, nâng cao công tác xử lý chuyển nhượng vốn trong CTCP của các cơ quan nhà nước có thẩm quyền, phổ biến các quy định về thực hiện các chuyển nhượng vốn trong CTCP cho các chủ thể trong quan hệ trên. Hi vọng những giải pháp trên sẽ góp phần khắc phục những hạn chế trong công tác quản trị doanh nghiệp nói chung và thực hiện các chuyển nhượng vốn trong CTCP nói riêng không chỉ riêng đối với loại hình CTCP mà đối với các tổ chức tín dụng nói chung trong hoạt động này ở nước ta trong quá trình công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước hiện nay.

KẾT LUẬN

Qua những kết quả vừa phân tích trên, có thể khẳng định hoạt động chuyển nhượng vốn trong CTCP là một lĩnh vực quan trọng trong hệ thống pháp luật kinh tế Việt Nam. Với mục tiêu là giành quyền kiểm soát doanh nghiệp ở mức độ nhất định chứ không đơn thuần chỉ là sở hữu một phần vốn góp hay cổ phần của doanh nghiệp như các nhà đầu tư nhỏ, lẻ. Vì vậy, khi một nhà đầu tư đạt được mức sở hữu phần vốn góp, cổ phần của doanh nghiệp đủ để tham gia, quyết định các vấn đề quan trọng của doanh nghiệp thì khi đó mới có thể coi đây là hoạt động chuyển nhượng vốn trong CTCP. Tuy nhiên, do những nguyên nhân khách quan và chủ quan, pháp luật về mua bán, sáp nhập doanh nghiệp ở nước ta còn rất nhiều tồn tại, thiếu sót làm cho quá trình áp dụng chưa đạt được kết quả cao đã làm cho thực tiễn áp dụng pháp luật hoạt động tư vấn doanh nghiệp về chuyển nhượng vốn trong CTCP còn thấp, ảnh hưởng đến hoạt động áp dụng trong thực tế. Vì vậy, thiết nghĩ các cơ quan Nhà nước có thẩm quyền cần phải xây dựng và ban hành hệ thống văn bản quy định về vấn đề này chi tiết, hợp lý và có hiệu quả hơn, giúp cho các quy định về mua bán sáp nhập doanh nghiệp thực sự được phát huy hết chức năng của nó xứng đáng với vị trí, vai trò và tầm quan trọng trong hoạt động kinh tế ở nước ta hiện tại và trong tương lai.

Hoạt động chuyển nhượng vốn trong CTCP hiện nay ở nước ta là đối tượng nghiên cứu của nhiều ngành khoa học như kinh tế, khoa học pháp lý,... Dưới góc độ pháp luật, hoạt động chuyển nhượng vốn trong CTCP là tổng hợp những quy định của WTO nói chung và quy định của Việt Nam nói riêng nhằm ngăn chặn những hành vi xảy ra tranh chấp trong hoạt động chuyển nhượng vốn trong CTCP không lành mạnh diễn ra trong hoạt động thương mại. Với chức năng trên hoạt động chuyển nhượng vốn trong CTCP đã góp phần hình thành nên môi trường cạnh tranh lành mạnh, bình đẳng trong nền kinh tế thế giới nói chung và nước ta nói riêng, thúc đẩy quan hệ hợp tác kinh tế giữa các quốc gia với nhau trong xu hướng cùng phát triển.

Thực tiễn ban hành và thực thi pháp luật về hoạt động chuyển nhượng vốn trong CTCP trong nền kinh tế Việt Nam đã đạt được nhiều kết quả, điều đó đã góp phần hoàn thiện hơn hệ thống pháp luật về kinh tế trong quá trình công nghiệp hóa, hiện đại hóa ở nước ta. Bên cạnh những ưu điểm nổi bật, thì quy định về hoạt động chuyển nhượng vốn trong CTCP ở nước ta còn bộc lộ nhiều hạn chế, thiếu sót. Công tác tổ chức thực hiện còn vướng mắc đã làm cho pháp luật về hoạt động chuyển nhượng vốn trong CTCP không được vận dụng và phát huy hết khả năng vốn có ở nước ta hiện nay.

Cùng với sự tăng trưởng kinh tế ngày càng rõ nét ở Việt Nam chính sách về hoạt động chuyển nhượng vốn trong CTCP nói chung cần hoàn thiện hơn, đáp ứng với nhu cầu trong nước. Hy vọng bằng những giải pháp tích cực sẽ tạo nên một hành lang pháp lý vững chắc, thông suốt, phát huy tính tích cực, khắc phục những hạn chế của các quy định về hoạt động chuyển nhượng vốn trong CTCP. Mặt khác, nâng cao hiệu quả công tác tổ chức thực hiện pháp luật nói riêng và pháp luật kinh tế nói chung, đưa hoạt động thương mại vào quỹ đạo thống nhất, tạo điều kiện cho Nhà nước bảo vệ các doanh nghiệp của mình khi tham gia vào sân chơi trong khu vực và trên thế giới.

DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Bộ Tài Chính (2015), *Thông tư số 92/2015/TT/BTC ngày 15/06/2015 của Bộ Tài chính, về hướng dẫn thực hiện thuế giá trị gia tăng và thuế thu nhập cá nhân đối với cá nhân cư trú có hoạt động kinh doanh; hướng dẫn thực hiện một số nội dung sửa đổi, bổ sung về thuế thu nhập cá nhân quy định tại Luật Sửa đổi, bổ sung một số điều của các luật về thuế số 71/2014/QH13 và Nghị định số 12/2015/NĐ-CP ngày 12/02/2015 của Chính phủ quy định chi tiết thi hành Luật Sửa đổi, bổ sung một số điều của các luật về thuế và Sửa đổi, bổ sung một số điều của các nghị định về thuế.*

2. Bộ Tài chính (2018), *Thông tư số 25/2018/TT-BTC, ngày 16/3/2018, của Bộ Tài chính về việc hướng dẫn Nghị định số 146/2017/NĐ-CP ngày 15/12/2017 của Chính phủ và sửa đổi, bổ sung một số điều của Thông tư số 78/2014/TT-BTC ngày 18/6/2014 của Bộ Tài chính, Thông tư số 111/2013/TT-BTC ngày 15/8/2013 của Bộ Tài chính.*

3. Các Mác. *Tư bản, quyển 1, tập III*, Nxb. Sự thật, Hà Nội năm 1975.

4. Chính phủ (2021), *Nghị định số 01/2021/NĐ-CP ngày 04/01/2021 về đăng ký doanh nghiệp.*

5. Đặng Cẩm Thuý, *Bàn về con đường hình thành Công ty cổ phần ở các nước Tư bản và vận dụng vào Việt Nam*, Tạp chí NCKT, Số 225, 2/1997.

6. Đoàn Văn Trường (1996), *Thành lập, tổ chức và điều hành hoạt động CTCP*, Nxb. KHKT, Hà Nội.

7. Nguyễn Ngọc Bích (2003), *Luật Doanh nghiệp, vốn và quản lý trong công ty cổ phần*, Nxb. Trẻ, Hồ Chí Minh.

8. Phạm Thị Tâm (2016), *Pháp luật về chuyển nhượng vốn góp trong Công ty cổ phần ở Việt Nam*, Luận văn Thạc sĩ Luật học, Trường Đại học Luật Hà Nội.

9. Phạm Vũ Phương (2019), *Thực trạng pháp luật về chuyển nhượng phần vốn góp trong công ty cổ phần theo quy định của Luật Doanh nghiệp năm 2014*, Tạp chí công thương.

10. Quốc hội (2005), *Bộ luật Dân sự năm 2005*, Hà Nội.

11. Quốc hội (2014), *Luật Doanh nghiệp năm 2014*, Hà Nội.

12. Quốc hội (2014), *Luật Đầu tư năm 2014*, Hà Nội.

13. Quốc hội (2015), *Bộ luật Dân sự năm 2015*, Hà Nội.

14. Quốc hội (2019), *Luật Chứng khoán năm 2019*, Hà Nội.

15. Quốc hội (2020), *Luật Doanh nghiệp năm 2020*, Hà Nội.

16. Tòa án nhân dân thành phố Hà Nội (2021), *Bản án 172/KDTM-PT ngày 27/10/2021 về tranh chấp hợp đồng chuyển nhượng cổ phần*, nguồn: <https://thuvienphapluat.vn/banan/ban-an/ban-an-ve-tranh-chap-hop-dong-chuyen-nhuong-co-phan-so-1722021kdtmpt-216999>.

17. Tòa án nhân dân thành phố Hồ Chí Minh (2018), *Bản án 11/2018/KDTM-PT ngày 24/04/2018 về tranh chấp hợp đồng chuyển nhượng cổ phần*, nguồn: <https://thuvienphapluat.vn/banan/ban-an/ban-an-ve-tranh-chap-hop-dong-chuyen-nhuong-co-phan-so-112018kdtmpt-72515>.

18. Thông tin trên Website: <http://hanoi.toaan.gov.vn/>

19. Trường Cao đẳng Luật Miền Trung, *Giáo trình Luật Dân sự Việt Nam*, Nxb Tư pháp, Hà Nội, 2021.

20. Viện Kinh tế Thế giới, *Công ty cổ phần? Các nước phát triển - Quá trình thành lập, tổ chức quản lý*, Nxb. KHXH, 1991.